

Last Update : september 14, 2008

Bandelier National Monument

OMSCHRIJVING

Bandelier National Monument is een park waar de overblijfselen van oude indianenwoningen bezichtigd kunnen worden. Het park bestaat uit twee delen, de druk bezochte Frijoles Canyon Area en de veel minder bekende Tsankawi Section. Omdat het park op de hellingen van de Jemez Mountains ligt, komen er nogal wat hoogteverschillen voor. Dit veroorzaakt grote verschillen in temperatuur, sneeuwval ed, en daardoor kent dit betrekkelijk klein gebied een grote variëteit aan flora en fauna. De diversiteit aan planten en dieren, en de constante aanwezigheid van stromend water, zorgden ervoor dat de oude volkeren hier een goede kans hadden om te overleven.

Waarschijnlijk zijn er zo'n 10.000 jaar geleden voor het eerst mensen in dit gebied geweest, het waren nomaden die hier hebben rondgetrokken. De eerste sporen van meer permanente bewoning dateren uit de 12e eeuw, de Ancestral Pueblo People zijn toen begonnen met de aanleg van woningen. In eerste instantie bouwden zij vooral pithouses, dit zijn ondergrondse ruimtes. Later werden er ook bovengrondse stenen woningen gebouwd. Het materiaal daarvoor was afkomstig van de rotswanden van Frijoles Canyon; deze wanden bestaan uit zacht vulkanisch as, waarin door wind en regen makkelijk gaten ontstaan. Met behulp van gereedschappen werden deze gaten groter gemaakt, en de stenen woningen werden direct onder deze plekken gebouwd.

De Ancestral Puebloans leefden van de landbouw, ze verbouwden mais, bonen en moessoorten. Hun voedsel werd aangevuld door de jacht op herten en kleine dieren. Zij waren zeer bedreven in het weven van kleding en dekens, en ze maakten allerlei soorten gereedschappen zoals messen, bijlen en hamers. Er werd ook handel gedreven met andere stammen.

Archeologen hebben binnen de grenzen van het huidige Bandelier National Monument meer dan 3.000 plekken ontdekt waar mensen hebben gewoond, al was dat overigens niet gelijktijdig. Halverwege de 13e eeuw bestonden de grootste dorpen uit ongeveer 40 kamers, daarna groeiden sommige gemeenschappen uit tot meer dan 600 kamers. Vanaf de tweede helft van de 15e eeuw trokken steeds meer gezinnen weg, voornamelijk naar dorpen rondom de Rio Grande River. Halverwege de 17e eeuw kwamen er nieuwe bewoners, dit keer waren het Spaanse kolonisten die zich in Frijoles Canyon vestigden.

Het park heeft een oppervlakte van 136 km², maar slechts een klein deel daarvan is met de auto bereikbaar. De enige weg in het park begint aan State Route 4, en eindigt 3 mijl verder bij het Visitor Center. In het park zijn wel veel wandelpaden aangelegd, met een totale lengte van 70 mijl. We beschrijven hier de twee populairste trails.

Main Loop Trail

Via de 1,2 mijl (2 kilometer) lange Main Loop Trail kan je de overblijfselen van diverse oude rotswoningen bekijken. Deze wandeling duurt ongeveer 1 uur. Het pad begint direct achter het Visitor Center.

Na ongeveer 300 meter bereik je The Big Kiva, een ceremoniële plek die o.a. werd gebruikt voor religieuze activiteiten. Oorspronkelijk had deze kiva een dak dat bestond uit hout en aarde, en dat werd ondersteund door zes houten pilaren. Een klein stukje voorbij de kiva kom je bij Tyuonyi, een van de grootste pueblós (woongemeenschappen) die in Bandelier zijn gevonden. Tyuonyi bestond uit ongeveer 400 kamers die in een grote cirkel waren gebouwd, er hebben hier zo'n 100 mensen gewoond. In het middenplein lagen drie kiva's.

Last Update : september 14, 2008

De gebouwen van deze pueblo waren deels een verdieping hoog, en deels twee verdiepingen.

Vorbij Tyuonyi splitst het wandelpad zich. Als je rechtsaf gaat, moet je een aantal smalle steile trapjes beklimmen, dit is zeer eenvoudig en zal voor de meeste mensen dan ook geen probleem zijn. Als je slecht ter been bent kan je dit deel overslaan, en voor het pad kiezen dat linksaf gaat. Je komt dan uit bij The Long House. In deze beschrijving gaan we uit van het pad dat rechtsaf gaat.

Je loopt nu direct langs de rotswand, waarin je veel cavates kan zien. Dit zijn de natuurlijke gaten in de rotsen die door de Ancestral Puebloans groter zijn gemaakt. Het zachte gesteente werd door middel van rook harder gemaakt; er zijn enkele korte ladders geplaatst zodat je bij de cavates naar binnen kan kijken: je ziet dan dat de plafonds door de rook helemaal zwart zijn geworden.

Tijdens dit deel van de wandeling passeer je een gereconstrueerde woning. De reconstructie geeft overigens niet accuraat weer hoe een woning er vroeger moet hebben uitgezien; men betrad de woning destijds namelijk niet via de voorzijde, maar via het dak. Daarna loop je langs de overblijfselen van twee groepen cliff dwellings, de eerste groep heet Talus House, de tweede groep heet The Long House. In de rotswand zie je veel kleine ronde gaten, die worden viga holes genoemd. Deze viga holes geven aan hoe hoog de woningen vroeger zijn geweest.

Vorbij The Long House gaat het pad steil naar beneden, via een bruggetje steek je Frijoles Creek over. Direct voorbij het riviertje kom je bij een t-splitsing; de Main Loop Trail gaat hier naar links, terug naar het Visitor Center, je kan de wandeling uitbreiden door rechtsaf te gaan, via de Alcove House Trail.

Alcove House Trail

Een hoog gelegen alcove (een ondiepe uitholling in de rotswand) is ooit de woonplaats geweest van een groep van ongeveer 25 Ancestral Puebloans. Van hun oude woningen is niet veel overgebleven, er zijn alleen nog enkele viga holes en nissen te herkennen. De National Park Service heeft de kiva waar deze mensen hun gebedsdiensten hielden gerenoveerd. De alcove werd vroeger meestal Ceremonial Cave genoemd, tegenwoordig wordt vaker de naam Alcove House gebruikt. Als je Alcove House wilt bezichtigen, moet je de hierboven genoemde afslag van de Main Loop Trail nemen. Vervolgens loop je 0,5 mijl (800 meter) over een mooi bospad, vlak langs Frijoles Creek. Daarna klim je ongeveer 42 meter omhoog via vier houten ladders; voor mensen met hoogtevrees is dit niet aan te raden. Deze wandeling is vooral mooi in de late namiddag, omdat de kiva dan het best wordt belicht door de dalende zon. Je mag de kiva ook van binnen bekijken, je kan via een opening in het dak naar binnen gaan. Je gaat via dezelfde weg – dus via de vier ladders en het bospad – weer terug naar de Main Loop Trail.

Tsankawi Section

In de Tsankawi Section kan je een trail lopen die 1,5 mijl (2,4 kilometer) lang is. Je loopt hier over hetzelfde pad dat vroeger door de Ancestral Puebloans werd gebruikt. Op diverse plekken is het pad heel erg smal (je kan er niet eens twee voeten naast elkaar zetten), en diep in de rotsbodembodem uitgesleten. Er zijn enkele kleine hoogteverschillen die je alleen kan overwinnen door gebruik te maken van korte ladders. Een groot deel van de trail loopt over de top van een mesa, je hebt soms weidse uitzichten over de omgeving. Tijdens het laatste stuk van de trail loop je langs een rotswand, met een afgrond aan je linkerzijde. Ook tijdens deze trail zie je de overblijfselen van oude woningen, die zijn echter minder goed bewaard gebleven dan die in Frijoles Canyon.

Last Update : september 14, 2008

WAAR

Bandelier National Monument ligt in de staat New Mexico, 48 mijl ten noordwesten van de hoofdstad Santa Fe.

Route vanuit Santa Fe

Ga naar het noorden via State Route 285/84. Ter hoogte van de plaats Pojoaque neem je State Route 502 in westelijke richting. Volg die weg ruim 11 mijl, en ga daarna in zuidelijke richting verder via State Route 4. De ingang van het park (de Frijoles Section) ligt ongeveer 12 mijl verder aan de linkerkant.

Route vanuit Albuquerque

Vanuit Albuquerque kan je via Interstate 25 naar Santa Fe rijden. Neem iets ten zuiden van Santa Fe State Route 285/84 naar het noorden, en volg verder de aanwijzingen die hierboven staan.

Een mooiere route is die via de Jemez Mountains. Neem Interstate 25 naar het noorden, en ga ter hoogte van de plaats Bernalillo (exit 242) via State Route 550 naar het noordwesten. Ga na ruim 24 mijl rechtsaf, via State Route 4. Blijf deze weg over een afstand van 58 mijl volgen, tot aan de ingang van het park (de Frijoles Section).

Alternatieve route vanuit Cuba

Aan State Route 44/550 ligt het kleine plaatsje Cuba. Neem in Cuba State Route 126 in oostelijke richting. Deze weg is ruim 37 mijl lang, en voor een groot deel onverhard. Het is een prachtige, bochtige route door een mooi bosgebied. Ga via State Route 4 verder richting Los Alamos. Na 29 mijl bereik je een splitsing, houd hier rechts aan. De ingang van het park (de Frijoles Section) ligt ongeveer 7 mijl verder aan de rechterkant.

De Tsankawi Section

De ingang van dit kleine park ligt ook aan State Route 4, een paar mijl ten noorden van de plaats White Rock en net ten zuiden (minder dan 0,25 mijl) van de afslag vanaf State Route 502. De kleine parkeerplaats ligt direct langs de weg, ter hoogte van een hek. Als je vanuit de richting White Rock komt, is dat aan de rechterkant. De afstand tussen Frijoles Canyon en de Tsankawi Section bedraagt 11 mijl.

ALGEMENE INFORMATIE

Het park is elke dag geopend, behalve op 25 december en op 1 januari. Er is niet veel parkeergelegenheid, het komt regelmatig voor dat je geruime tijd op een parkeerplaats moet wachten en er zijn zelfs momenten waarop er geen bezoekers meer in het park worden toegelaten. Dit komt vooral voor tijdens de tweede helft van de lente, tijdens de zomer en op feestdagen. Probeer dan 's ochtends vroeg naar het park te gaan, of pas in de late namiddag.

Het Visitor Center is tijdens de zomermaanden dagelijks geopend van 08.00 uur tot 18.00 uur. Tijdens de overige seizoenen gaat het Visitor Center om 09.00 uur open, en sluit het om 16.30 uur of 17.30 uur. Je kan hier een 10 minuten durende film bekijken, The Bandelier Story, en er is ook een klein museum waar oude gebruiksvoorwerpen zijn tentoongesteld en waar informatie wordt gegeven over de manier waarop de Ancestral Puebloans hebben geleefd. Naast het Visitor Center vind je een snackbar en een giftshop.

Last Update : september 14, 2008

De toegangsprijs voor een auto met inzittenden is \$12,- (info 2010). Het park wordt beheerd door de NPS (de National Park Service), de America the Beautiful Pass is dus geldig.

Er zijn twee campings in het park. Voor de Juniper Campground kan je niet reserveren, maar over het algemeen is er wel plaats. De Ponderosa Campground is alleen voor groepen van minimaal 10 personen, hier is reserveren noodzakelijk.

ONZE ERVARING

Voor ons kwam het bezoek aan Bandelier National Monument precies op het goede tijdstip. We hadden net een stel inspannende hikes door ruige rotsgebieden achter de rug, en de mooie groene Frijoles Canyon was daarop een welkome afwisseling. De combinatie van de Main Loop Trail en de Alcove House Trail beviel ons prima, een lieflijk riviertje, veel bomen en planten, de steile rotswanden die er dankzij al die gaten heel apart uitzagen. En de rotswoningen natuurlijk.

Vooraf de Alcove House Trail was leuk om te doen, de klim via de ladders was net weer even wat anders. Gelukkig was het heel rustig in het park, waarschijnlijk omdat we er pas laat in de middag zijn aangekomen. De volgende ochtend zijn we naar de Tsankawi Section geweest, de hike daar vonden we toch wat minder mooi dan die in Frijoles Canyon.

Later tijdens deze vakantie hebben we nog een ander park met oude rotswoningen bezocht, Gila Cliff Dwellings National Monument. De rotswoningen die we daar hebben gezien, vonden we mooier dan die in Bandelier NM.